

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 72 (5)

IZDAN 1 JUNA 1940

PATENTNI SPIS BR. 15691

**Akciova společnost dřive Škodovy zavody v Plzni, Praha, i Ing. Pantofliček Bohdan
Plzen - Lochotín, Češko - Moravský Protektorát.**

Uredaj za povećanje daljine dometa projektila, naročito projektila koji su snabdeveni krilima.

Prijava od 16 aprila 1937.

Važi od 1 avgusta 1939.

Naznačeno pravo prvenstva od 17 aprila 1936 (Č. S. R.).

Predmet pronalaska je uredaj i raspored, naročito na projektilima snabdevenim krilima u cilju povećanja daljine dometa, i to projektila, koji se izbacuju pucanjem iz kakvog određenog oružja, i čiji se učinak ne može drukčije povećati. Po pronalasku se povećanje daljine dometa postiže uvećanjem početne brzine i balistički najkorisnijim oblikom projektila tako, da se postiže najmanji vazdušni otpor ovoga.

Kod izvesnog određenog oružja, čiji je učinak ograničen, postiže se veća početna brzina smanjenjem težine projektila, što opet omogućuje uvećanje barutnog pogonskog punjenja kod stupanjski uvećanog prostora za punjenje, koji je određen oblikom i dužinom donjeg dela projektila od prstena za vodenje odnosno za centrisanje.

Da bi se postigao najkorisniji balistički oblik uz jednovremeno smanjenje težine projektila, po pronalasku se projektil snabdeva lažnim oživalom, odnosno poklopcom ili kapom za vetar, koji omogućuje izvođenje najkorisnijeg oblika projektila uz jednovremeno proizvoljno uvećanje prostora za sagorevanje.

Nekoliko primera izvođenja predmeta pronalaska je pokazano na priloženim načrtima.

Kod izvođenja prema sl. 1 se smanjenje težine projektila 1 postiže skraćenjem prednjeg njegovog dela, koji se dopunjuje na

najkorisniji balistički oblik oživalo poklopcom odnosno poklopcom 2 za vetar, koji naleže na rame 7 tela projektila i na ovome je centrisan. Kapa 2 se drži na telu projektila ili samim upaljačem, ili kakvim naročitim nosačem 3 upaljača, koji obrazuje komunikacionu cev. U zadnjem delu 4 projektil prelazi u dugački ožival, koji je snabdeven dugačkim nosačem 5 stabilizatora 6, pri čemu dopunska punjenja imaju potkovičast oblik, tako, da se mogu lako staviti na nosač 5.

Na sl. 2 je pokazan jedan uredaj, kod kojeg se smanjenje težine projektila 1 postiže skraćenjem njegovog zadnjeg dela. Najkorisniji balistički oblik se ovde postiže priključenjem lažnog lakog oživila 2, koji se postavlja na rame 7 zadnjeg dela projektila i centriše se na ovome, pri čemu se ožival drži odnosno priteže se pomoću naročitog dugačkog nosača 5 stabilizatora 6. Da se ožival ne bi deformisao pritiskom pogonskih gasova, rastereće se rasporedom otvora 9 za izravnjanje. Dalje izravnjanje pritiska pogonskih gasova, odnosno rasterećenje lažnog oživila se postiže delimičnim upuštanjem kroz otvore 10 u prostor 8 pogonskih gasova od punjenja postavljenog u nosaču stabilizatora.

Raspored dva lažna oživila, i to jednog prednjeg 2 i jednog zadnjeg 11 vidi se iz sl. 3. Isto tako može i ovde zadnji ožival biti rasterećen otvorima 9. Stvarno telo 1

projektila je izvedeno stupanjski i prelazi u nastavak, na koji se priključuje upaljač ili nosač 5 stabilizatora 6, pri čemu se stupanjski izvedeni delovi pokrivaju omotačima, 2, 14, koji obrazuju lažne oživale. Veza nosača 5 stabilizatora 6 sa telom 1 projektila je pokazana delimičnim presekom donjeg njegovog dela.

Sl. 4 pokazuje iskorišćenje slobodnog prostora 8 zadnjeg oživila za ležišno postavljanje dopunskog punjenja 12 kojim se pojačava u svome dejstvu prvo punjenje, koje je postavljeno u nosaču 5. Punjenje 12 se pali kroz otvore 10 nosača 5 stabilizatora 6. Dalje dopunsko pogonsko punjenje ili punjenja potkovičastog oblika se postavljaju na donjem delu nosača 5 i pale se kroz otvore 13.

Uredaje lažnog srednjeg oživila 14 i iskorišćenje zadnjeg oživila 11 za postavljanje prvog pogonskog punjenja pokazuje sl. 5. Ovde je vredan pažnje i uredaj projektila 1, koji prelazi u dugački takode i sa eksplozivom punjeni nastavak 15. Srednji ožival 14 koji je izložen pritisku pogonskih gasova može biti izведен iz veoma tankog materijala, pri čemu njegova šupljina može radi ukrućenja biti ispunjena kolofonijumom ili kakvom drugom podesnom masom 17. Ista vrsta ukrućivanja može biti preduzimana i kod veoma tankih omotača prednjih oživila, da bi se sprečilo deformisanje ovih pri transportu i t. sl.

Patentni zahtevi:

1. Uredaj za povećanje daljine dometa projektila, naročito projektila koji su snabdeveni krilima, naznačen time, što se povećanje daljine dometa postiže skraćenjem i time i rasterećenjem tela (1) projektila uz jednovremeno uvećanje pogonskog punjenja, u datom slučaju prostora za sagorevanje, pri čemu se telo projektila produžuje odnosno dopunjuje na balistički najkorisniji oblik postavljanjem lažnih oživila (2, 11, 14).

2. Uredaj po zahtevu 1, naznačen time, što je telo projektila u prednjem delu skraćeno i na ovom je projektilu ožival (2), koji projektil dopunjuje na balistički najkorisniji oblik, postavljen i centrisan na ramenu (7) tela projektila, i na telu projektila se drži pomoću naročitog nosača (3) upaljača, koji obrazuje komunikaciona cev, ili se pak drži samim upaljačem.

3. Uredaj po zahtevu 1, naznačen time, što je telo (1) projektila u zadnjem delu skraćeno i dopunjeno na balistički najkorisniji oblik, pomoći lažnog oživila, koji naleže na rame (7) tela zrna i sa ovim vezano pomoću nosača (5) stabilizatora (6) i u datom slučaju se rasterećuje pomoću rasporeda otvora (9).

4. Uredaj po zahtevu 1 do 3, naznačen time, što je zadnji lažni ožival (2) rasterećen pritiskom pogonskih gasova, koji postaju sagorevanjem prvog pogonskog punjenja i upuštaju se pod ožival kroz otvore (10) na nosaču (5) stabilizatora (6).

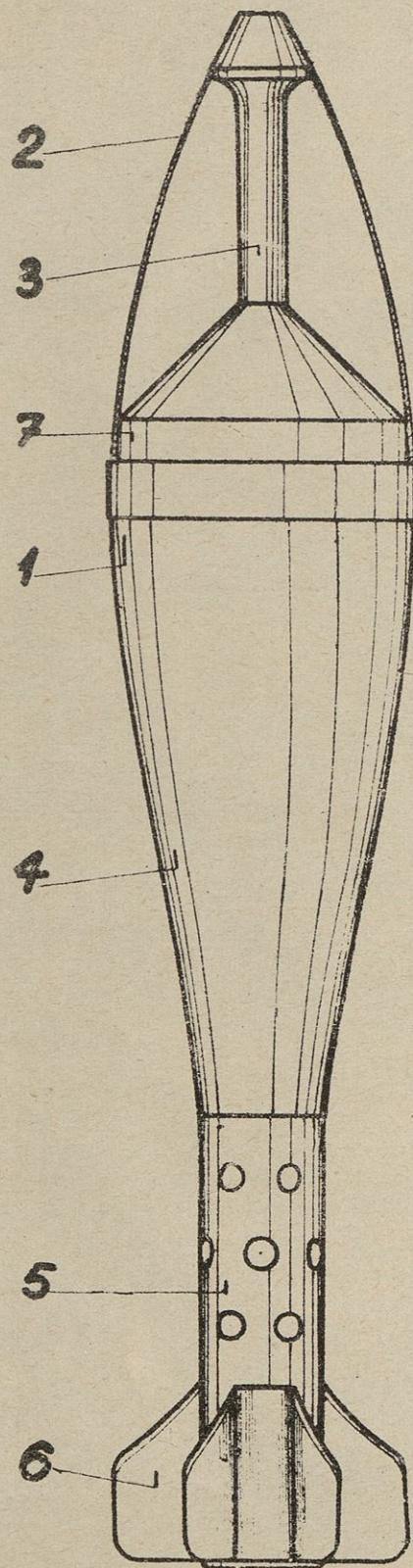
5. Uredaj po zahtevu 1, 3 i 4, naznačen time, što je u zadnjem lažnom oživalu (2) predviđen prostor (8), koji se iskorišćuje za smeštaj barutnog pogonskog punjenja (12).

6. Uredaj po zahtevu 1, naznačen time, što lažni ožival (14) obrazuje srednji deo tela projektila, koji se nalazi između prednjeg dela (1) projektila i oživalnog dela (11) nosača stabilizatora (6), koji obrazuje prostor za prvo pogonsko punjenje.

7. Uredaj po zahtevu 1 do 6, naznačen time, što je stvarno telo (1) projektila izvedeno stupanjski i prelazi u nastavak, na koji se priključuje upaljač ili nosač (5) stabilizatora (6), pri čemu su stupanjski izvedeni delovi pokriveni omotačima (2, 14), koji obrazuju lažne oživale.

8. Uredaji po zahtevu 1 do 7, naznačeni time, što je omotač oživila (2, 14) ukrućen pomoću ulivanja u njegovu šupljinu n. pr. kolofonija, ili kakve druge slične mase (17).

Fig. 1.

Fig. 2.

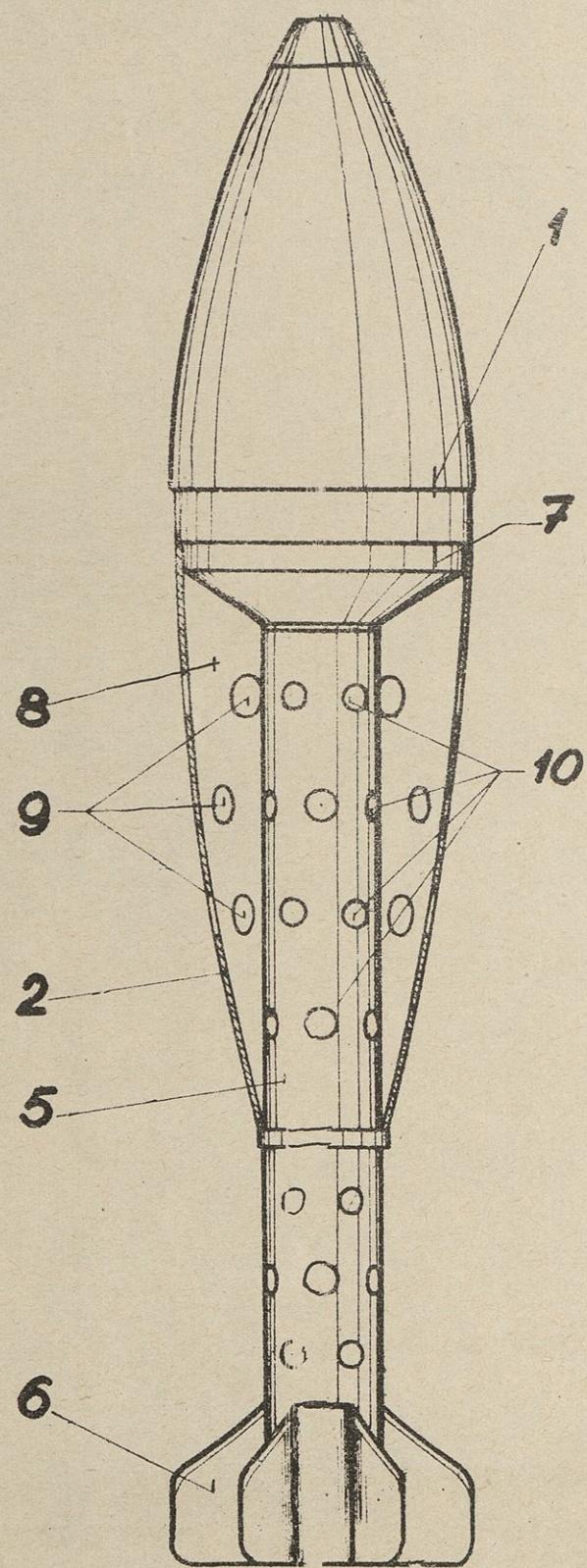

Fig. 3.

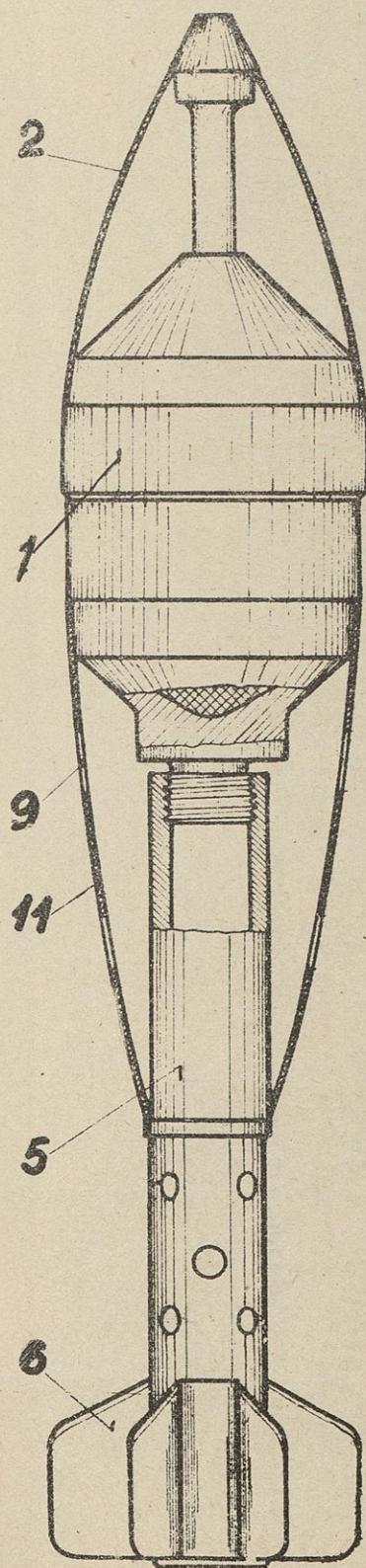

Fig. 4.

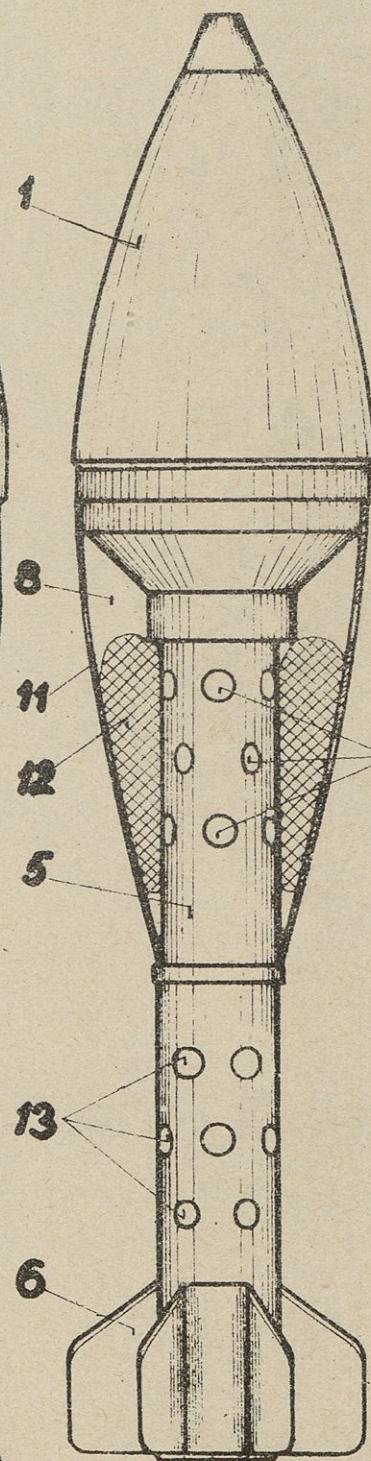

Fig. 5.

